

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 14C/326/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214229258
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:1214229258.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie, sudkyňa JUDr. Oľga Tatranská, v právnej veci žalobcu: R. M., W.. X.X.XXXX, M. F. V. XX, XXX XX T., zast.: H. U., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. XX, XXX XX T., proti žalovanej: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, zast.: AK Antol, s.r.o., so sídlom Kupeckého 2542/72, 902 01 Pezinok v konaní o zrušenie úverových zmlúv takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Žalovanému sa priznáva náhrada trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, podanou dňa 13.3.2014 domáhal určenia, že úverová zmluva, uzavretá medzi ním a Poštovou bankou a.s. dňa 17.1.2011 neplatná.

2. Skutkovo v žalobe uviedol, že p. H. Q., nar. XX, bytom XX s ním uzavrela ústnu dohodu, že si peniaze ponechá a zaviazala sa uhrádzať splátky až do zaplatenia celkovej sumy 2143,40 €, čo sa však nestalo, pretože ho uviedla do omylu v otázke splácania úveru a obohatila sa na škodu cudzieho majetku, ktorú od žalobcu Poštová banka vymáha a preto na ňu podal trestné oznámenie.

3. Dňa 13.12.2013 bola menovaná odsúdená Okresným súdom Košice II v trestnom konaní za pokračujúci zločin podvodu a zároveň jej uložil povinnosť uhradiť spôsobenú škodu v skúšobnej dobe 60 mesiacov s probačným dohľadom. Poukázal aj na konštatovanie v trestnom rozsudku, že zmluva bola prostriedkom na spáchanie trestného činu, nebola uzatvorená v súlade s príslušnými normami Občianskeho práva.

3.1. Vzhľadom na to, že Poštová banka vymáha od žalobcu uhradenie zostatkovej sumy 800 € aj napriek právoplatnému rozsudku Okresného súdu Košice II, navrhol vysloviť neplatnosť úverovej zmluvy, ktorú s Poštovou bankou dňa 17.1.2011 uzavrel.

4. Za účelom preukázania svojich tvrdení predložil súdu rozsudok Okresného súdu Košice II 6T 118/2013 - 964 zo dňa 13.12.2013, právoplatný 13.12.2013, v ktorom bola uznaná v bode 6/ rozsudku za to, že uviedla žalobcu do omylu, keď dňa 17.1.2011 na Pošte Jasov uzavrela zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX na sumu 1000 €, ktorú sa zaviazal splatiť v 70 mesačných splátkach po 30,62 € v celkovej výške 2143,40 €, kde aj v tomto prípade sa ju zaviazala splácať H. Q., ktorá aj prevzala peniaze z úveru a splátky nespláca, kde poškodený doteraz zaplatil 204,52 € a zostáva doplatiť 800 € a obohatila sa na škodu cudzieho majetku, čím spáchala pokračujúci zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona. Odsúdená bola za trest odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov s podmieneným odkladom na 60 mesiacov a bola jej uložená povinnosť uhradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

5. Ako ďalší dôkaz predložil zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.1.2011 (č.l. 14), kde bola ako klient označený žalobca s čistým príjmom 489,90 € a celkovým príjmom domácnosti 749,90 €. V časti 2/ formulára - žiadosť o poskytnutie úveru boli zakrížkovaním vyznačené údaje, že sa žiada o úver v sume 2000 €, so splácaním 70 mesiacov a že má byť čerpaný v hotovosti, ako aj splácanie úveru malo byť v hotovosti, že nežiada o odklad prvej splátky a že žiada o základný súbor poistenia. V časti 3/ - zmluva o úvere veriteľ Poštová banka a.s. označila číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX, výšku úveru 1000 €, výšku mesačnej splátky 30,62 €, celkovú výšku nákladov 975,76 €, počet splátok 70, dátum prvej splátky 18.2.2011, dátum poslednej splátky 18.11.2016, úrokovú sadzbu 25,5%, splatnosť splátok k 18. dňu v mesiaci, RPMN 32,12%, priemerná RPMN 27,12% a súčasťou splátky je poplatok za základný súbor poistenia. Žalobca formulár podpísal dňa 17.1.2011 a Poštová banka a.s. dňa 18.1.2011.

6. Dňa 15.1.2016 došiel súdu návrh spoločnosti INVEST-KAPITAL a.s., ktorým navrhol zmenu subjektu - žalovaného, pretože dňa 11.12.2015 uzavrel s Poštovou bankou a.s. zmluvu o postúpení pohľadávok so všetkými právami, povinnosťami a zabezpečením daného úverového vzťahu. Taký istý návrh podala táto spoločnosť aj dňa 7.7.2016. Vzhľadom na to, že sa o zmene subjektu konalo až po 1.7.2016, návrh na zmenu žalovaného bol uznesením zo dňa 1.3.2017, právoplatným dňa 7.3.2017, odmietnutý z dôvodov, uvedených v danom uznesení, a preto sa touto otázkou súd viac nezaoberal. Iba na margo vecí súd nad rámec dôvodov odmietnutia zmeny žalovaného uvádza, že v predmetnom konaní je predmetom sporu platnosť/neplatnosť samotnej zmluvy, ktorú strany dňa 18.1.2011 uzavreli a teda vecne legitimovaným je iba ten, kto bol jej účastníkom, v tomto prípade Poštová banka a.s. - žalovaný.

7. Žalovaný dňa 18.7.2016 doručil súdu písomné vyjadrenie k žalobe (č.l. 47), v ktorom navrhol žalobu ako plne nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že (súd uvádza stručne iba to podstatné) Poštová banka a.s. poskytla žalobcovi úver vo výške 100 €, ktorý sa v zmluve zaviazal splatiť dohodnutými splátkami. K vzniku právneho vzťahu, ktorého účastníkmi sú výlučne žalobca a žalovaný došlo tak, že žalobca v postavení dlžníka požiadal banku o poskytnutie finančných prostriedkov predložením žiadosti, v ktorej uviedol svoje osobné údaje a urobil ďalšie vyhlásenia, podľa ktorých mal byť úver poskytnutý jemu a nikomu inému. Dlžník sa teda sám slobodne rozhodol uzatvoriť zmluvný vzťah, na základe ktorého mu banka v hotovosti vyplatila sumu úveru, pričom dlžníkov prejav nebol ničím podmienený a nevyplývali z neho žiadne skutočnosti, ktoré žalobca v žalobe tvrdí a zdôraznil, že žalobcom tvrdené skutočnosti žalovaný nemohol nijako pri podpise zmluvy zistiť.

7.1. Poukázal na to, že pokiaľ žalobca odvodzuje neplatnosť úverovej zmluvy od toho, že na jej podklade bol spáchaný trestný čin, ktorého sa mala dopustiť p. H. Q., uvedená záležitosť nemá žiadne súvis s platnosťou uzavretej zmluvy, pretože sa vzťahuje až na spôsob nakladania s ňou zo strany žalobcu. Konanie žalobcu o poskytnutí sumy úveru nemôže mať vplyv na platnosť zmluvy. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na omyl pri uzatváraní úverovej zmluvy, tak s poukazom na ust. § 49a Obč. zákonníka, tak tvrdené skutkové okolnosti nemôžu naplniť skutkovú podstatu uvedeného ustanovenia, keď omyl vyvolala tretia osoba. V tejto súvislosti preto žalovaný vzniesol námietku premlčania voči uplatneniu relatívnej neplatnosti úverovej zmluvy, keďže sa žalovaný dozvedel o žalobcom tvrdenej neplatnosti až z doručenej žaloby t.j. v dobe po uplynutí troch rokov od uzavretia zmluvy.

7.2. K skutkovým okolnostiam uvádzaným žalobcom v tom smere, že neplatnosť zmluvy založil na porušení trestného zákona, sa žalovaný vyjadril tak, že uvedeného skutku sa predsa nedopustil žalovaný dôvodiac, že je skôr dôvodné domnievať sa, že žalobca sa na žalovanom dopustil úverového podvodu tým, že ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a jeho splácanie, a spôsobil mu škodu. Zmluva je platná a účinná a pokiaľ má žalobca voči tretím osobám nejaké nároky, nemôže si ich uplatňovať voči žalovanému.

7.3. Potom žalovaný venoval pozornosť pasívnej legitímácii v danom konaní s odvolaním sa na Zmluvu o postúpení pohľadávok, ale keďže uvedená vec bola počas konania vyriešená, súd sa tým viac nezaoberal.

8. Ako dôkaz žalovaný predložil doklad o prevzatí hotovosti vo výške 970,13 € (č.l. 58) dňa 26.1.2011 a ktorý bol podpísaný prijímateľom hotovosti.

9. Na uvedené vyjadrenie žalovaného žalobca nereagoval.

10. Súd z dostupnej súdnej evidencie zistil a ako dôkaz zabezpečil rozsudok Okresného súdu Košice-okolie 3T 114/2014 zo dňa 4.7.2016, právoplatný dňa 7.7.2016, z ktorého vyplynulo, že ním bol zrušený rozsudok Okresného súdu Košice II 2T 107/2013 zo dňa 3.9.2013, Okresného súdu Košice-okolie 4T 37/2013 zo dňa 26.9.2013, Okresného súdu Košice II 6T 118/2013 zo dňa 13.12.2013 a Okresného súdu Košice-okolie 5T 25/2014 zo dňa 30.6.2014 vo výroku o vine, vo výroku o treste a vo výroku o náhrade škody uložené obžalovanej H. Q., bola uznaná vinnou za všetky skutky v uvedených rozsudkoch, vrátane skutku uvedeného v bode 6/ vo vzťahu k žalobcovi, a spolu aj za ostatné skutky, ktorých sa dopustila, jej bol uložený spoločný úhrnný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov, v uvedenej lehote povinnosť nahradiť škodu a vo zvyšku boli niektoré subjekty odkázané na konanie v civilnom procese.

11. Tento listinný dôkaz súd nemusel oboznamovať s poukazom na to, že žalobcovi bol tento rozsudok doručený a dokonca ho vo ftc. predložil právnomu zástupcovi žalovaného k dispozícii na pojednávaní dňa 27.6.2017. Ten prehlásil, že uvedené rozhodnutie má so žalovaným iba okrajový súvis a že je schopný s jeho obsahom oboznámiť okamžite a preto súd nemusí jeho obsah oboznamovať osobitne.

12. Na pojednávaní dňa 27.6.2017 zástupkyňa žalobcu zotrvala na podanej žalobe, a tvrdila, že predmetná zmluva je neplatná. Neplatnosť tejto zmluvy odvodzuje od toho, že zmluva nie je uzavretá v zmysle svojho obsahu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Neplatnosť vzhláda aj v tom, že splátky boli určené na 18. deň v mesiaci, pričom dôchodok žalobcovi nabiehal až v 20. deň v mesiaci, čo sa vidí ako obštrukčné. Taktiež vidí neplatnosť tejto zmluvy v tom, že upravuje 3 druhy splátok jednak v sume niečo cez 30,- €, inde 27,- € a inde 32,- € a zároveň to, že zmluva hoci bola uzavretá na sumu 2.000,-€ reálne bola poskytnutá iba suma 1.000,-€.

13. Sudkyňa vyzvala zástupkyňu žalobcu, aby ozrejmila skutočnosti, ktorých práve vypovedala v zmysle obsahu úverovej zmluvy, a za tým účelom jej poskytla fotokópiu zmluvy na č.l. 14.

14. Zástupkyňa ukázala na sumu 2.000,-€, zaškrtnutú v kolónke 2 - „žiadosť o poskytnutie úveru“, ďalej na výšku úveru v kolónke 3 tlačiva, ako aj splátky, uvedené v orámovaných rastroch pod základným textom v časti III úverovej zmluvy.

15. Ďalej prezentovala, že neplatnosť tejto zmluvy má svoj základ v tom, že bol spáchaný trestný čin. Predmetná zmluva vôbec nebola podpísaná pánom M. na pošte, ale bola to pani Q., ktorá na pošte vyzdvihla uvedené tlačivo, a doniesla ho pánovi M. domov za tým účelom, aby ho podpísal, čo on aj urobil. Ako na ďalší argument poukázala, že čo sa týka reálneho kontraktu, t.j. fyzického odovzdania peňazí, tak dôkaz, ktorý tvorí súčasť žaloby, nie je toho dôkazom, pretože tento šek je falošný. Toto odvodzovala od toho, že žalobca v aktuálnom čase po podpísaní zmluvy nemohol fyzicky prevziať tieto peniaze na pošte, pretože bol v tejto dobe hospitalizovaný v nemocnici. Vzhľadom na jeho zdravotný stav však jeho manželka pani M. mala od žalobcu vystavenú plnú moc, ktorá bola oprávnená preberať na pošte akékoľvek písomnosti, vrátane finančných hotovostí na pošte za neho. Z toho vyplýva, že tieto peniaze neprevzal žalobca, ale jeho manželka, a teda aj na základe toho je táto zmluva neplatná. Neplatnosť zmluvy napokon dôvodila aj z toho, že sama pani Q. priznala v trestnom konaní, že fyzicky a reálne peniaze od M. prevzala ona.

16. Ako na dôkaz bolo poukázané tiež na list Poštovej banky, adresovaný žalobcovi dňa 2.9.2014, kde (podľa tvrdenia zástupkyne žalobcu) sa hovorí o tom, že má údajne doručiť rozsudok, ktorým bol spáchaný trestný čin, a to za tým účelom, lebo pani Q. sa stala spoludlžníkom danej pohľadávky.

17. Z obsahu tejto listiny však žiadna takáto skutočnosť nevyplýva, pretože, ako je možné vyčítať, Poštová banka a.s. adresovala žalobcovi (č.l. 75) - Upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej čiastky úveru ale vyplýva, (súd uvádza stručne iba podstatné) že banka upozorňuje žalobcu ako úverového dlžníka na existujúci dlh titulom neuhradených splatných splátok, s ktorými je v omeškaní o viac ako 3 mesiace, a že ku dňu 2.9.2014 je tento dlh 226,86 € a bol vyzvaný, aby dlh uhradil do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy s tým, že ak k tomu nedôjde, bude banka oprávnená využiť ust. § 565 Obč. zákonníka vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať od neho resp. spoludlžníkov úhradu celej úverovej pohľadávky. Z uvedeného plynie, že v danom dokumente sa neuvádza žiaden rozsudok či iné rozhodnutie, ani meno

p. Q. a už vôbec nie v pozícii spoludlžníka, keďže v úverovej zmluve okrem žalobcu sa žiadna iná osoba, zaviazaná z úverovej zmluvy či už titulom ručenia alebo spoludlžníka neuvádza.

18. Napokon zástupkyňa žalobcu uviedla, že na základe uvedeného trvá na tom, aby bola predmetná úverová zmluva zrušená, a to aj s poukazom na to, že žalobca nikdy nemal a nemá dostatočný príjem na to, aby navyše platil splátky v takejto sume. Zároveň poukazuje na to, že prečo bola pôžička vybratá v Jasove, a nie v Poproči, kde sa tak isto nachádza pošta. Uzavrela, že táto zmluva je neplatná z toho dôvodu, že bol spáchaný trestný čin, že zmluva nebola urobená tak, ako mala byť, keďže nikdy spoločný príjem M. 750,- € nemali, a zároveň splatnosť splátok napriek tomu, že žalobca poberal dôchodok 20. dňa, bola nastavená na deň splatnosti 17. dňa, a preto žiadala, aby súd dôvodne podanej žalobe vyhovel.

19. Právny zástupca žalovaného navrhol žalobu ako plne nedôvodnú zamietnuť. Zotrvával na doteraz predkladaných písomne spracovaných podaniach a vyjadreniach, na obsahu ktorých do dôsledkov trvá. Podľa jeho názoru žalobca neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by viedli k záveru, že podpísaná úverová zmluva je neplatná. Z doterajších tvrdení žalobcu by sa čisto teoreticky mohlo jednať o omyl v pohnútkach, a ak by sa aj preukázal takýto omyl, pre platnosť právneho úkonu nemá žiadnu právnu relevanciu. Naopak, zastával názor, že nedošlo k omylu zo strany banky, ale naopak zo strany žalobcu, pričom samotná banka sa na týchto okolnostiach nijako nepodieľala. Aj okolnosti uvádzané v rozsudku 3T/114/2014 o tom, že Q. síce uviedla do omylu žalobcu v tom, že sa za neho zaviazala splácať splátky titulom tohto úveru, nemajú v konečnom dôsledku voči banke žiaden následok, pretože sa jedná rýdzo o vzťah len medzi nimi. Zmluva síce okrajovo s týmto konaním súvisí, ale samo o sebe jej neplatnosť nezakladá.

20. Voči výhradám ohľadom rozdielnych výškach splátok uviedol, že 30,62 € je splátka, súčasťou ktorej sa stal aj príslušný poplatok za poistenie, ktoré, ako je zrejmé z úverovej zmluvy, bolo medzi stranami dohodnuté. Samotný poplatok za poistenie však banka následne odvádza poisťovni, a teda čistá splátka na samotnom úvere naozaj činila 28,76 €. Z uvedeného dôvodu mal za to, že žalobca neprodukoval a ani netvrdil žiadne rozhodné skutočnosti, ktoré sú relevantné pre posúdenie platnosti či neplatnosti tejto zmluvy, podľa jeho názoru neuviedol žiadne okolnosti, na základe ktorých by bolo možné túto zmluvu považovať za neplatnú, a vzhľadom na to, že otázka toho, či úver je bezúročný a bezodplatný, je už vecou osobitného konania, a to v rámci žaloby na plnenie, zastával názor, že za daného stavu na túto okolnosť nemožno prihliadnuť vzhľadom na povahu a charakter tejto prejednávanej veci.

21. Usúdil, že práve naopak, žalobcom predložené dôkazy svedčia skôr proti nemu a nie v jeho prospech, a samotná okolnosť, že pani Q.I. tieto peniaze fyzicky prevzala, nič na veci nemení. Sám žalobca na pojednávaní potvrdil, že to bola manželka žalobcu, ktorá bola splnomocnená preberať nie len všetku poštu, ale aj prípadné platby či finančnú hotovosť na pošte, čo znamená, že konala v mene zastúpeného. Pokiaľ boli tieto peniaze fyzicky odovzdané niekomu inému, je to ich právo, avšak nemá to vplyv na záväzok, ku ktorému sa zmluvou o úvere zaviazali.

22. Žiadna zo strán viac nepredložila a ani nenavrhol vykonať žiadne iné dôkazy, preto súd dokazovanie uzavrel o veci rozhodol.

23. Konanie sa začalo dňa 13.3.2014. Podľa § 80 Obč. súdneho poriadku účinného do 30.6.2016: Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvoze, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

24. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) účinného od 1.7.2016: Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

25. Civilný sporový poriadok s účinnosťou od 1.7.2016 už neumožňuje resp. vylučuje podať žalobu na určenie neplatnosti právnej skutočnosti (napr. zmluvy) voči žalovanému v konaní, v rámci ktorého žiaden ďalší nárok, najmä peňažný, neuplatňuje. Táto koncepcia vychádza nielen z CSP ale aj zo zákona o ochrane spotrebiteľa, kde ani spotrebiteľ nie je výnimkou, že by mohol žalovať len vyslovene neplatnosť zmluvy. Vychádzajúc ale z úpravy v § 470 CSP, podľa ktorého: „(2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany“ preto platí, že toto konanie, začaté dňa 13.3.2014 sa má dokončiť podľa predpisov legitímneho očakávania t.j. podľa pravidiel v čase začatia konania.

26. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 80 písm c) OSP účinného do 30.6.2017, je základným procesným predpokladom každej tzv. určovacej žaloby, bez jeho existencie je vylúčené zaobranie sa takouto žalobou vecne. Súd musí mať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení preukázanú. Určovacie žaloby majú tak podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe súdov a judikatúry opodstatnenia tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva a nie už jeho porušenia. Určovací návrh podľa § 80 písm. c/ O.s.p. má charakter preventívnej ochrany práv (nápravy stavu vzniknutého porušením práva sa možno domáhať už pomocou žaloby na plnenie podľa § 80 písm. b/ O.s.p.), keď musí existovať stav právnej neistoty žalobcu, ktorý má práve určovací návrh (žaloba) odstrániť. Teda naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení, v danom prípade určení neplatnosti úverovej zmluvy, musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi stranami sporu a vytvorilo by pevný právny základ pre budúce právne vzťahy.

27. Podľa názoru súdu určenie (vyslovenie) neplatnosti úverovej zmluvy (či už celkom alebo čiastočne) by neodstránilo stav právnej neistoty, t.j. nemohlo by zabrániť veriteľovi z tejto zmluvy domáhať sa vrátenia poskytnutého plnenia či už titulom zmluvných dojednaní alebo bezdôvodného obohatenia. Vyriešiť otázku, t.j. spor, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok, možno len v konaní o žalobe na plnenie.

28. Okrem toho žalovať neplatnosť zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu možno iba pri naplnení niektorých zákonom upravených predpokladov, a to predovšetkým v § 3 Obč. zákonníka (t.j. pre rozpor s dobrými mravmi), § 37 ods. (1) OZ, že právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný; § 38 ods. (1), že neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony; § 39 OZ: neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom; § 39a OZ: Neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere; § 40 ods. (1) OZ: ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

29. Neplatnosť zmluvy ako právneho úkonu, môže, samozrejme, vyplývať aj z iných právnych predpisov, v tomto prípade napr. zo zákona o spotrebiteľských úveroch, keď sa v § 9 ods. 1 veta uvádza, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

30. Žalobca však dôvody neplatnosti vyvodzoval iba zo skutočnosti, (súd uvádza stručne), že:
- zmluva nie je uzavretá v zmysle svojho obsahu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka - avšak bez akejkoľvek konkretizácie ustanovení, s ktorými je zmluva v rozpore
- že splátky boli určené na 18. deň v mesiaci, pričom dôchodok žalobcovi nabiehal až v 20. deň v mesiaci
3 druhy splátok jednak v sume niečo cez 30,- €, inde 27,- € a inde 32,- € a zároveň to, že zmluva hoci bola uzavretá na sumu 2.000,-€ reálne bola poskytnutá iba suma 1.000,- € - toto sú okolnosti, ktorým by súd venoval pozornosť napr. v konaní o žalobe na plnenie, keď by skúmal náležitosti zmluvy z hľadiska náležitostí úverovej zmluvy, čo ju ale samo o sebe nerobí neplatnou
- že bol spáchaný trestný čin, keď žalobca nepodpísal zmluvu na pošte pani Q. mu ju za tým účelom doniesla domov, čo on aj urobil - toto tvrdenie je dôkazom o tom, že samotný záväzkový vzťah vznikol s jeho súhlasom a dokonca na jeho žiadosť

- že peniaze žalobca nemohol fyzicky prevziať tieto peniaze na pošte, pretože bol v tejto dobe hospitalizovaný v nemocnici a prevzala ich jeho manželka, ktorá mala vystavenú plnú moc a preberanie písomností i finančných hotovostí na pošte za neho - toto je dôkaz o tom, že žalobca, aj keď cez povereného zástupcu, peniaze od žalobcu de facto i de iure prevzal osobne, čím bol zavŕšený proces reálneho kontraktu, akým zmluva o pôžičke či úvere je.

31. Najvýraznejším argumentom žalobcu však bolo, že zmluva je neplatná preto, že bol p. Q. uvedený do omylu pri splácaní úveru, a spáchala trestný čin na jeho škodu. Mohlo by sa dať, že žalobca tým mal v úmysle namietat' svoj omyl v pohnútku, ten je však právne bezvýznamný.

32. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka, právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne.

33. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným. Zákon stanovuje splnenie kumulatívnych podmienok tam uvedených, t. j. právne následky neplatnosti vyvoláva len taký omyl vo vôli, ktorý vychádza zo skutočnosti, ktorá je pre uskutočnenie právneho úkonu rozhodujúca a ak osoba, ktorej bol právny úkon určený, omyl vyvolala alebo aspoň o ňom vedela. V tomto prípade o takýto omyl vo vôli, ktorý by spočíval v nesprávnej alebo nedostatočnej predstave o právnych následkoch, ktoré vzniknú z právneho úkonu, nejde. Nie je splnená ani ďalšia podmienka spočívajúca v tom, že žalovaný, ktorému bol právny úkon - žiadosť o poskytnutie úveru určený, tento omyl vyvolal alebo o ňom aspoň vedel. Takýto omyl, za ktorý ho označuje žalobca, žalovaný nemohol vyvolať a nie je ani predpoklad, že o ňom vedel alebo mohol vedieť.

34. Celkom preukázateľne bolo zistené, že žalobca o úver požiadal, peniaze od žalovaného fyzicky prevzal a odovzdal p. Q. a to všetko bez akejkoľvek ingerencie zo strany žalovaného. Sama skutočnosť, že žalobca sľubom p. Q. „naletel“, a podľa všetkého nie raz, ho nijako nezbavuje jeho záväzkov, ku ktorým sa dobromyseľnému veriteľovi, nijako na nepodielajúcem sa vzniknutej situácii, zmluvne zaviazal.

35. Za daného stavu preto súd plne nedôvodnú žalobu zamietol a plne úspešnému žalobcovi priznal podľa § 255 ods. 1 CSP 100% náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.